

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЗАКОНЫ

Халык сәнгать һөнәрләре турында

Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы тарафыннан
2024 елның 6 июнендә
қабул ителде

1 статья. Элеге Законның жайга салу предметы

1. Элеге Закон Татарстан Республикасы территориясендә халык сәнгать һөнәрләре өлкәсендәге мөнәсәбәтләрне жайга сала.
2. Гражданнар һәм теләсә кайсы оештыру-хокукий рөвешендердәге һәм милек рөвешендердәге юридик затлар халык сәнгать һөнәрләре өлкәсендәге мөнәсәбәтләрдә катнашучылар була.

2 статья. Халык сәнгать һөнәрләре өлкәсендәге мөнәсәбәтләрне хокукий жайга салу

Халык сәнгать һөнәрләре өлкәсендәге мөнәсәбәтләрне хокукий жайга салу Россия Федерациисе Конституциясе, Татарстан Республикасы Конституциясе, «Мәдәният турында Россия Федерациисе законнары нигезләре» 1992 елның 9 октябрендәге 3612-І номерлы Россия Федерациисе Законы нигезләмәләренә таяна һәм «Халык сәнгать һөнәрләре турында» 1999 елның 6 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба – Федераль закон), башка федераль законнар һәм Россия Федерациисенең бүтән норматив хокукий актлары, әлеге Закон һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актлары белән гамәлгә ашырыла.

3 статья. Төп төшөнчәләр

1. Элеге Закон максатларында Татарстан Республикасы халык сәнгать һөнәрләре осталары реестры (алга таба – Осталар реестры) дигәндә үз эшчәнлеген индивидуаль эшкуар йә «Һөнәри керемгә салым» максус салым режимын кулланучы физик зат буларак гамәлгә ашыручы халык сәнгать һөнәрләре осталары турында белешмәләр булган мәгълүмат системасы анлашыла.

2. Элеге Законда кулланыла торган башка төшенчәләр Федераль законда билгеләнгән мәгънәләрендә кулланыла.

4 статья. Халык сәнгать һөнәрләре өлкәсендә Татарстан Республикасы дәүләт хакимиияте органнары вәкаләтләре

1. Халык сәнгать һөнәрләре өлкәсендә Татарстан Республикасы Дәүләт Советы вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

1) халык сәнгать һөнәрләре өлкәсендәге мөнәсәбәтләрне законнар белән жайга салу;

2) халык сәнгать һөнәрләре өлкәсендәге Татарстан Республикасы законнары утәлешен тикшереп торуны гамәлгә аширу;

3) Россия Федерациисе законнарында һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган башка вәкаләтләрне гамәлгә аширу.

2. Халык сәнгать һөнәрләре өлкәсендә Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

1) халык сәнгать һөнәрләре өлкәсендә норматив хокукий актлар чыгару;

2) халык сәнгать һөнәрләре өлкәсендәге чаралар булган Татарстан Республикасы дәүләт программаларын раслау;

3) халык сәнгать һөнәрләренә (исемлеге Россия Федерациисе Хөкүмәте вәкаләт биргән федераль башкарма хакимият органы тарафыннан раслана торган халык сәнгать һөнәрләре оешмаларыннан тыш) ярдәм күрсәту;

4) Татарстан Республикасы территориясендә әзерләнә торган эшләнмәләрне халык сәнгать һөнәрләре эшләнмәләренә кертү тәртибен раслау;

5) Халык сәнгать һөнәрләре сәнгать-эксперт советы турындагы нигезләмәне раслау;

6) халык сәнгать һөнәрләре традицион булган урыннарны билгеләү;

7) Россия Федерациисе законнарында һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган башка вәкаләтләрне гамәлгә аширу.

3. Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенең халык сәнгать һөнәрләре өлкәсендәге вәкаләтле органы (алга таба – вәкаләтле орган) вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

1) Татарстан Республикасы территориясендә халык сәнгать һөнәрләрен саклау, торғызу һәм үстерү чараларын күрү;

2) Осталар реестры булдыру һәм аны алып бару тәртибе, халык сәнгать һөнәрләре осталарын Осталар реестрына кертү турында карап кабул итү тәртибе һәм аларны Осталар реестрыннан чыгару тәртибе булган Осталар реестры хакындагы нигезләмәне раслау;

3) халык сәнгать һөнәрләре осталарын Осталар реестрына кертү турында карап һәм аларны Осталар реестрыннан чыгару хакында карап кабул итү;

4) халык сәнгать һөнәрләре өлкәсендә мәгълүмат системаларын, шул исәптән вәкаләтле орган буйсынуындагы оешмаларны жәлеп итеп, алып баруны тәэммин итү;

5) халык сәнгать һөнәрләре традицион булган урыннар дәүләт реестрына, халык сәнгать һөнәрләре эшләнмәләренең сәнгати кыйммәте танылган үрнәкләре дәүләт реестрына белешмәләр жибәрү;

6) халык сөнгаты һөнәрләре эшләнмәләре үрнәкләрен аларны халык сөнгаты һөнәрләре эшләнмәләренең сөнгати кыйммәте танылган үрнәкләре буларак теркәү максатларында Халык сөнгаты һөнәрләре федераль эксперт советына тапшыру;

7) Халык сөнгаты һөнәрләре сөнгат-эксперт советы составын формалаштыру һәм раслау;

8) Россия Федерациясе законнарында һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыру.

4. Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите органнары түбәндәгеләрне күрсәтергә хокуклы:

1) исемлеге Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләт биргән федераль башкарма хакимият органы тарафыннан раслана торган халык сөнгаты һөнәрләре оешмаларына ярдәмнө;

2) Осталар реестрына белешмәләр кертелгән халык сөнгаты һөнәрләре осталарына финанс ярдәмен, мәгълүмати, консультатив ярдәмне, оештыру ярдәмен һәм Россия Федерациясе законнарында һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган башка ярдәм чараларын.

5 статья. Халык сөнгаты һөнәрләрен саклауда, торғызуда һәм үстерүдә жирле үзидарә органнарының катнашуы

1. Шәһәр жирлеге, муниципаль район, шәһәр округы жирле үзидарә органнары тиешенчә шәһәр жирлегендә, муниципаль районда, шәһәр округында халык сөнгаты һөнәрләрен саклауда, торғызуда һәм үстерүдә катнаша.

2. Шәһәр жирлеге, муниципаль район, шәһәр округы жирле үзидарә органнары Осталар реестрына белешмәләр кертелгән халык сөнгаты һөнәрләре осталарына финанс ярдәмен, мәгълүмати, консультатив ярдәмне, оештыру ярдәмен һәм Россия Федерациясе законнарында һәм Татарстан Республикасы законнарында, муниципаль берәмлекләр уставларында каралган башка ярдәм чараларын күрсәтергә хокуклы.

6 статья. Халык сөнгаты һөнәрләре оешмалары

1. Халык сөнгаты һөнәрләре оешмалары эшчәнлегенең төп бурычы халык сөнгаты һөнәрләре традицияләрен саклаудан, торғызудан һәм үстерүдән гыйбарәт.

2. Халык сөнгаты һөнәрләре оешмаларына алар тарафыннан житештереп жибәрелгән (жибәреп тору яисә башкача сату йә алмаштыру юлы белән реализацияләнергә тиешле) товарлар (үз көчләре белән башкарылган эшләр, күрсәтелгән хезмәтләр) күләмендә узган елга федераль дәүләт статистика күзәтүе белешмәләре буенча халык сөнгаты һөнәрләре эшләнмәләре кимендә 50 процентны тәшкил иткән теләсә кайсы оештыру-хокукий рәвешендәге һәм милек рәвешендәге оешмалар (юридик затлар) керә.

3. Татарстан Республикасы территориясендә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыручи халык сөнгаты һөнәрләре оешмалары турында белешмәләр ачык рәвештә таныша алу мөмкинлеге белән вәкаләтле органның «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чeltәрендәге рәсми сайтында урнаштырыла.

7 статья. Халык сөнгатың һөнәре осталасы

1. Халык сөнгатың һөнәре осталасы үз эшчәнлеген юридик зат йә индивидуаль эшкуар белән төzelгән хезмәт шартнамәсе яисә граждан-хокук шартнамәсе шартларында гамәлгә ашырырга хокуклы.

2. Халык сөнгатың һөнәре осталасы үз эшчәнлеген индивидуаль эшкуар буларак гамәлгә ашырырга хокуклы.

3. Халык сөнгатың һөнәре осталасы үз эшчәнлеген, Федераль закон нигезләмәләрен исәпкә алыш, «Һөнәри керемгә салым» маxсус салым режимын кулланучы физик зат буларак гамәлгә ашырырга хокуклы.

4. Индивидуаль эшкуар йә «Һөнәри керемгә салым» маxсус салым режимын кулланучы физик зат буларак үз эшчәнлеген гамәлгә ашыручи халык сөнгатың һөнәрләре осталары турында белешмәләр Осталар реестрына кертелә.

5. Осталар реестрындагы белешмәләр (таныша алу мөмкинлеге Россия Федерациясе законнары нигезендә чикләнгән белешмәләрдән тыш) ачык рәвештә таныша алу мөмкинлеге белән вәкаләтле органның «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чeltәрендәге рәсми сайтында урнаштырыла.

8 статья. Татарстан Республикасы территориясендә әзерләнә торган эшләнмәләрне халык сөнгатың һөнәрләре эшләнмәләренә керту

1. Татарстан Республикасы территориясендә әзерләнә торган эшләнмәләрне халык сөнгатың һөнәрләре эшләнмәләренә керту халык сөнгатың һөнәрләренең тапшырылган типлаштырылган үрнәкләрен һәм уникаль эшләнмәләрен карау нәтижәләре буенча кабул ителә торган Халык сөнгатың һөнәрләре сөнгат-эксперт советы карапы нигезендә гамәлгә ашырыла. Мондый карап Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләт биргән федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнә торган тәртиптә расланучы халык сөнгатың һөнәрләре эшләнмәләрен житештерү төрләре һәм аларның төркемнәре исемлеге нигезендә кабул ителә.

2. Эшләнмәләрне халык сөнгатың һөнәрләре эшләнмәләренә керту мәсьәләләре буенча кабул ителә торган Халык сөнгатың һөнәрләре сөнгат-эксперт советы карапы (мондый карапда булган һәм таныша алу мөмкинлеге Россия Федерациясе законнары нигезендә чикләнгән белешмәләрдән тыш) ачык рәвештә таныша алу мөмкинлеге белән вәкаләтле органның «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чeltәрендәге рәсми сайтында урнаштырыла.

9 статья. Халык сөнгатың һөнәрләре сөнгат-эксперт советы

1. Халык сөнгатың һөнәрләре сөнгат-эксперт советы үз эшчәнлеген Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләт биргән федераль башкарма хакимият органы тарафыннан раслана торган халык сөнгатың һөнәрләре сөнгат-эксперт советы турындагы типлаштырылган нигезләмә нигезендә Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты раслый торган Халык сөнгатың һөнәрләре сөнгат-эксперт советы хакындагы нигезләмә нигезендә гамәлгә ашыра.

2. Халык сөнгатың һөнәрләре сөнгаты-эксперт советы эшләнмәләрне карау нәтижәләре буенча түбәндәгеләрне башкара:

1) аларны халык сөнгатың һөнәрләре эшләнмәләренә керту турында карап кабул итә;

2) халык сөнгатың һөнәрләре өлкәсендәге эшчәнлекне эксперталар тарафыннан тәэмин итүне гамәлгә ашыра;

3) халык сөнгатың һөнәрләре эшләнмәләре үрнәкләрен аларны халык сөнгатың һөнәрләре эшләнмәләренең сөнгати кыйммәте танылган үрнәкләре буларак теркәү максатларында Халык сөнгатың һөнәрләре федераль эксперт советына жибәрү турында карап кабул итә;

4) Халык сөнгатың һөнәрләре сөнгаты-эксперт советы турындағы нигезләмәдә билгеләнгән башка функцияләрне үти.

10 статья. Халык сөнгатың һөнәрләре традицион булган урыннар

1. Халык сөнгатың һөнәрләре традицион булган урыннар Россия Федерациясе Хөкүмәте раслаган халык сөнгатың һөнәрләре традицион булган урыннарны билгеләү қагыйдәләре һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләт биргән федераль башкарма хакимият органы раслаган халык сөнгатың һөнәрләре эшләнмәләрен житештерү төрләре һәм аларның төркемнәре исемлеге нигезендә Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан билгеләнә.

2. Татарстан Республикасы халык сөнгатың һөнәрләре традицион булган урыннар турында белешмәләр (таныша алу мөмкинлеге Россия Федерациясе законнары нигезендә чикләнгән белешмәләрдән тыш) ачык рәвештә таныша алу мөмкинлеге белән вәкаләтле органның «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чeltәрендәге рәсми сайтында урнаштырыла.

3. Татарстан Республикасы халык сөнгатың һөнәрләре традицион булган урыннар турында белешмәләр формалаштыру һәм алып бару тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләт биргән федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнә торган халык сөнгатың һөнәрләре традицион булган урыннарың дәүләт реестрына кертелергә тиеш.

11 статья. Татарстан Республикасы аерым закон актларының (закон актлары нигезләмәләренең) үз көчен югалтуын тану

Түбәндәгеләрне үз көчен югалткан дип танырга:

1) «Халык сөнгатың һөнәрләре һәм кәсепләре турында» 2005 елның 12 гыйнварындағы 3-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законын (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2005, № 1 (I өлеш);

2) «Халык сөнгатың һөнәрләре һәм кәсепләре турында» Татарстан Республикасы Законының 6 статьясына үзгәреш керту хакында» 2006 елның 17 февралендәге 13-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законын (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2006, № 2 (I өлеш);

3) «Халык сөнгатың һөнәрләре һәм кәсепләре турында» Татарстан Республикасы Законына үзгәрешләр керту хакында» 2010 елның 31 мартаңындағы

14-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законын (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2010, № 3);

4) «Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2014 елның 12 июнендәге 53-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 16 статьясын (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2014, № 6 (II өлеш);

5) «Халык сәнгать һөнәрләре һәм кәсепләре турында» Татарстан Республикасы Законының 4 статьясына үзгәрешләр кертү хакында» 2018 елның 5 мартандагы 7-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законын (Татарстан Республикасы законнар жыелмасы, 2018, № 22 (I өлеш).

12 статья. Элеге Законның үз көченә керүе

Элеге Закон рәсми басылып чыккаң көненнән үз көченә керә.

Татарстан Республикасы
Рәисе

Р.Н. Миннеханов

Казан, Кремль
2024 ел, 18 июнь
№ 46-ТРЗ